

Sygn. I C 127/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 marca 2019 roku

Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	Sędzia Sądu Rejonowego Iwona Adamiak - Orłowska
Protokolant:	Agnieszka Brozi

po rozpoznaniu w dniu 14 marca 2019 roku na rozprawie w L.

sprawy z pozwu M. O.

przeciwko Skarbu Państwa- Komendantowi (...) Biura (...) w W. i Skarbu Państwa- Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego

o zapłatę kwoty 65.000 złotych

I. Zasądza od pozwanego Skarbu Państwa- Komendanta (...) Biura (...) w W. na rzecz powódki M. O. kwotę 7.773,13 (siedem tysięcy siedemset siedemdziesiąt trzy 13/100) złotych;

II. Zasądza od pozwanego Skarbu Państwa- Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego na rzecz powódki M. O. kwotę 7.773,13 (siedem tysięcy siedemset siedemdziesiąt trzy 13/100) złotych;

III. Oddala powództwo w pozostałej części;

IV. Nie obciąża powódki kosztami procesu poniesionymi przez pozwanego;

V. Nieuiszczone w sprawie koszty sądowe przejmuje ostatecznie na rachunek Skarbu Państwa

Sygn. akt I C 127/17

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 7 października 2016 roku, powódka M. O. wystąpiła do Sądu Okręgowego w Lublinie o zasądzenie na jej rzecz od Skarbu Państwa – (...) Biura (...) w W. kwoty 65.000 złotych tytułem odszkodowania, za zniszczenie jej mienia i inne szkody wynikłe z siłowego wejścia do jej nieruchomości położonej przy ul. (...) w L. w dniu 26 października 2015 r., a także zasądzenie kosztów procesu według norm prawnie przepisanych.

W uzasadnieniu powódka wskazała, że za pośrednictwem biura nieruchomości zawarła z obywatelem Tajwanu H. Y. umowę najmu domu na J. 46. W dniu 26 października 2015 roku (...) Biuro (...) a także Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, dokonały wspólnie siłowego wejścia na teren domu znajdującego się pod tym adresem. Skutkiem dynamicznie przeprowadzonej akcji było wybicie okien granatnikami, zniszczenie drzwi wejściowych, zniszczenie rolet i parkietu. O działaniach śledczych na swojej posesji powódka dowiedziała się telefonicznie, po około dwóch godzinach od rozpoczęcia akcji. Funkcjonariusze wezwali M. O. na miejsce zdarzenia. Powódka po pojawieniu się

na miejscu, oczekiwała jeszcze godzinę pod domem, zanim wpuszczono ją do środka. Po wejściu do domu powódka otrzymała postanowienie o przeszukaniu, wystawione przez prokuratora. Powódka zapoznała się też, ze stanem swojego domu i określiła go mianem „ruiny”.

M. O. zwróciła uwagę, że chciała współpracować ze służbami, była również skłonna wpuścić funkcjonariuszy do swojego mieszkania, co wykluczyłoby konieczność wejścia siłowego, a tym samym wyrządzenie szkód w jej mieszkaniu. Powódka twierdziła, że policja posiadała podsłuchy w domu, i posiadała informacje o tym, że Azjaci nie mieli broni i nie mogli być uznani za osoby niebezpieczne. To w ocenie powódki miało przemawiać za nieadekwatnością zastosowanych środków. Inicjatorka postępowania oznajmiła, że w jej domu zatrzymano 26 osób, jednakże nie postanowiono im żadnych zarzutów i zwolniono do domu.

Konsekwencją użycia siły było zniszczenie drzwi wejściowych i glicyfów (zakup nowych drzwi – koszt 1.488,01 zł; remont glicyfów – koszt 324,00 zł; wymiana drzwi – koszt 594,00 zł, wymiana progu metalowego – koszt 99,00 zł; łącznie – 2.505,01 zł), uszkodzenie licznika energii elektrycznej i skrzynki w której się znajdował (wymiana licznika – koszt 329,11 zł; wymiana i montaż skrzynki – koszt 470,00 zł; łącznie 799,11 zł), uszkodzenie okna granatnikami, wybite szyb w oknach (wmontowanie nowych szyb – koszt 1.303,80 zł). Oprócz tego zniszczeniu uległy 2 rolety w salonie, ale w związku z niemożliwością zakupu identycznych rolet powódka zmuszona jest wymienić 6 rolet, wybita została również szyba w drzwiach w podpiwniczeniu, uszkodzono granatnikami podłogę a ponadto ślady uszkodzeń nosiły brama garażowa i drzwi pomiędzy garażem a domem.

W pozwie wskazywano także szkody, poniesione pośrednio w związku z akcją (...) Biura (...) i Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Powódka M. O. podkreślała, że najemcy opuścili przedwcześnie mieszkanie, zaś po akcji do niego nie wrócili. Tym samym nie uzyskała ona pieniędzy z tytułu czynszu do dnia 10 marca 2016 roku – łącznie 28.000 zł (4 x 7.000 zł) pozostały też nieopłacone rachunki za gaz i wodę w kwocie 4.778,40 zł.

W związku z utrudnionym kontaktem z najemcą po 26 października 2015 roku, powódka nie mogła obciążyć go kosztami napraw poniesionymi w związku z niewłaściwym korzystaniem z domu przez najemcę. Zmusiło to powódkę do: wysprzątania całego mieszkania, co kosztowało 2.500zł; odmalowania całego domu – koszt malowania wyniósł 18.000 zł zaś koszt farb i przyborów malarskich odpowiednio 3.281,80 zł. Niezbędna okazała się także wymiana wykładzin w kilku pomieszczeniach – zamiast nich zostały położone panele. Wskutek zaniedbań najemców zniszczeniu uległy również wyposażenie kuchni – płyta grzewcza, piekarnik, zlew oraz bateria.

Powódka jednocześnie poinformowała Sąd, że nie wykonała jeszcze wszystkich napraw i nie jest w stanie wskazać dokładnie poniesionych przez nią szkód. Szacunkowy koszt wszystkich wyrządzonych szkód wyceniła na 65.000 zł, natomiast dokładnego określenia miał dokonać biegły w toku postępowania. W załączniku do pozwu, powódka udokumentowała próby porozumienia z (...), które nie przyniosły zamierzonego skutku (pozew k. 2 – 5; umowa najmu k. 6 – 8; postanowienie prokuratora k. 9; faktury k. 10 – 36; korespondencja z KWP w L., z (...) i z CBS k. 37 – 45v; kopie fotografii dołączone do pozwu k. 46 – 83 oraz oryginały zdjęć znajdujące się na k. 84).

W związku ze stwierdzeniem swojej niewłaściwości Sąd Okręgowy przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu – L. Zachód (postanowienie k. 85 i 93).

W dniu 18 maja 2017 roku złożono do Sądu odpowiedź na pozew, wniesiona przez pozwanego Skarb Państwa – Komendanta (...) Biura (...). W odpowiedzi na pozew pełnomocnik pozwanego wnosił o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pełnomocnik wskazał, że czynności służbowe w domu należącym do powódki, były wykonywane w związku z prowadzonym przez Prokuraturę Apelacyjną postępowaniem przygotowawczym Ap V Ds 37/15/Sp, które, dotyczyło działalności zorganizowanej grupy przestępczej oraz oszustw popełnianych przez Internet na szkodę obywateli C.. Prokurator powierzył (...) przeprowadzenie czynności przeszukania mieszkania, wystawienia i doręczenia wezwań, a następnie przystąpienie do przesłuchania świadków w trybie 183 kpk, a także wykonanie innych czynności, których potrzeba wyłoni się w toku postępowania. Prokurator upoważnił (...) Biuro (...) do użycia

odpowiednich środków niezbędnych do realizacji postanowienia o przeszukaniu, zwłaszcza pokonania ewentualnych zabezpieczeń.

Ponadto funkcjonariusze Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego zostali upoważnieni do dokonania oględzin znalezionego tam sprzętu komputerowego.

Pełnomocnik pozwanego podnosił fakt, że przedmiotowe śledztwo zostało wszczęte na podstawie materiałów przekazanych przez delegaturę (...) w L.. W ramach tego postępowania ustalono, iż wspomniana grupa przestępcza działała w czterech domach i mieszkaniach na terenie L.. Jedną z nieruchomości, była nieruchomość należąca do powódki. W związku z powierzoną czynnością przeszukania, opracowano plan realizacji „TAJWAN”, który został zaakceptowany przez Naczelnika Zarządu w L. (...) i Zastępcę Delegatury (...) w L. oraz zatwierdzony przez Komendanta (...) Biura (...). Do wykonania planu zostali wskazani policjanci Biura i funkcjonariusze (...). Ocena materiału pozwalała przypuszczać, iż w razie standardowego wejścia na teren posesji doszłoby do wyłączenia pracy urządzeń informatycznych służących do popełniania przestępstw.

W dniu 26 października 2015 roku doszło do przeszukania na terenie nieruchomości powódki z zastosowaniem technicznego (siłowego) wejścia do budynku, co skutkowało uszkodzeniem drewnianych drzwi wejściowych z zamkami i ościeżnicą, szyby w oknie balkonowym i ościeżnicy okna, licznika energii elektrycznej wraz ze złączem.

W wyniku przeszukania zabezpieczono cztery komputery z oprogramowaniem, które w przypadku wyłączenia komputera powoduje utratę wszystkich danych. W domu na J. 46 zatrzymano 26 obywateli Tajwanu. Pełnomocnik pozwanego zauważył również, że plan siłowego wejścia opracowali funkcjonariusze (...).

Pełnomocnik podkreślał, że podjęte działania potwierdziły, że w nieruchomości znajdowały się przedmioty przeznaczone do popełniania przestępstw, zaś zastosowane środki były adekwatne do zaistniałej sytuacji, ponieważ brak zdecydowanej reakcji mogłoby spowodować bezpowrotną utratę wszystkich danych komputerowych.

Pełnomocnik pozwanego odpiarał tezy pozwu, wskazując na uregulowania ustawy o Policji i kodeksu postępowania karnego. Według wskazanych aktów prawnych, odpowiednie służby mogą dokonać czynności przeszukania w celu wykrycia, zatrzymania lub doprowadzenia osoby podejrzanej a także znalezienia rzeczy mogących stanowić dowód w sprawie lub podlegających zajęciu w postępowaniu karnym. Pełnomocnik argumentował, że w momencie przeprowadzania przeszukania istniały uzasadnione podstawy do przypuszczenia, że w domu znajdują się osoby odpowiedzialne za dokonywanie oszustw na szkodę obywateli Chińskiej Republiki Ludowej, a także sprzęt komputerowy służący do popełniania przestępstw. Pełnomocnik pozwanego przekonywał, że ziszczyły się przesłanki art. 32 ustawy o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, ponieważ wejście z pominięciem środków przeznaczonych do pokonywania zamknięć budowlanych i innych przeszkód, nie pozwoliłoby na wejście uprawnionych do pomieszczeń oraz na zatrzymanie i udaremnienia ucieczki osób znajdujących się tam osób.

Ponadto pełnomocnik podnosił, że w myśl wytycznych Komendanta Głównego Policji z dnia 23 lipca 2015 roku w sprawie wykonywania niektórych czynności dochodzeniowo-śledczych przez policjantów, jeżeli przewiduje się konieczność wejścia do pomieszczeń lub innych miejsc, w których ma być dokonane przeszukanie z użyciem siły fizycznej albo środków przeznaczonych do pokonywania zamknięć budowlanych i innych przeszkód, w tym materiałów wybuchowych, w trybie odrębnych przepisów sporządza się plan takiego wejścia. W tej sytuacji taki plan został sporządzony przez funkcjonariuszy (...). Pełnomocnik jeszcze raz przekonywał, że wobec wysokiego prawdopodobieństwa utraty dowodów w przypadku odmowy otwarcia drzwi, zabezpieczenie owych dowodów było możliwe jedynie poprzez zastosowanie dynamicznego, technicznego wejścia do budynku.

Podsumowując dotychczasowe rozważania, pełnomocnik wskazał, że nie wystąpiły przesłanki odpowiedzialności Skarbu Państwa za działanie niezgodne z prawem. W szczególności nie można przyjąć, iż szkoda wyrządzona powódce wystąpiła poprzez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej.

Pełnomocnik zauważył też, że część szkód została wyrządzona przez najemców i to do nich powódka powinna kierować swoje roszczenie. Działania jednostki organizacyjnego za którą odpowiada pozwany nie miały żadnego wpływu na powstanie tych szkód.

Na marginesie pozwany podkreślił, iż powództwo zostało wytoczone wobec podmiotu niemającego zdolności sądowej.

Do odpowiedzi na pozew, pełnomocnik pozwanego dołączył liczne załączniki, w tym dokumenty wewnętrzne (...) i (...) odnoszące się bezpośrednio do żądania pozwu. Z dokumentów tych wynikało, że roszczenie nie mogło zostać uwzględnione, ponieważ po stronie funkcjonariuszy brak było działania niezgodnego z prawem (odpowiedź na pozew k. 114 – 116; zarządzenia prokuratora o powierzeniu czynności śledztwa k. 119 – 122, pismo Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego k. 124 – 125; pismo (...) Biura (...); stanowisko (...) Biura (...) co do żądań powódki k. 128 – 135).

W piśmie z dnia 14 czerwca 2019 roku pełnomocnik powódki doprecyzował stronę pozwaną, wskazując jako pozwanego Skarb Państwa-Komendanta (...) Biura (...) w W..

W dniu 4 sierpnia 2017 roku Sąd wezwał w trybie 67 § 2 do udziału w sprawie pozwanego Skarb Państwa – Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego (postanowienie k. 310).

W odpowiedzi na pozew pełnomocnik pozwanego Skarbu Państwa – Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Uzasadnienie opierało się wskazaniu, że Prokuratura Apelacyjna w Lublinie prowadziła śledztwo o sygn. akt AP V DS. 37/15/Sp. Śledztwo było prowadzone w sprawie działalności na terytorium RP, azjatyckiej zorganizowanej grupy przestępczej, mającej na celu dokonywanie oszustw na szkodę obywateli Chińskiej Republiki Ludowej. W ramach postępowania przygotowawczego, na podstawie postanowienia i zarządzeń prokuratora w dniu 26 października 2015 roku doszło do przeszukania domu powódki z zastosowaniem technicznego wejścia.

Pełnomocnik powołując się na orzeczenie Sądu Najwyższego podkreślał, że odpowiedzialność na mocy art. 417 kc występuje wtedy, gdy jednostka organizacyjna Skarbu Państwa działa bezprawnie, wyrządza szkodę oraz pomiędzy tymi zdarzeniami istnieje normalny związek przyczynowy. Bezprawne działanie należy rozumieć jako działanie niezgodne z normami wynikającymi z przepisów powszechnie obowiązujących. Pełnomocnik przywołał też orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego sygn. akt SK 18/2000, w którym Trybunał stwierdził, iż niezgodność z prawem musi być rozumiana jako niezgodność z katalogiem prawa powszechnie obowiązującego, który to katalog znajduje się w Konstytucji.

Pełnomocnik wskazał na postanowienie prokuratora dotyczące przeszukania oraz na dwa zarządzenia z 22 października 2015 roku, w których to zarządzeniach powierzył wykonanie odpowiednich czynności funkcjonariuszom Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i (...) Biuru (...). Pełnomocnik zauważył też, że pismem z 23 października 2015 roku prokurator upoważnił zarząd (...) w L. by w razie potrzeby funkcjonariusze – użyli odpowiednich środków niezbędnych do realizacji postanowienia o przeszukaniu, zwłaszcza do pokonania zabezpieczeń. Podniesiono również kompetencje funkcjonariuszy (...) do dokonywania czynności przeszukania i stosowania środków przymusu bezpośredniego, powołując się na przepisy ustaw – kodeks postępowania karnego i ustawy o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej. Z tego pełnomocnik pozwanego wywiódł, że działania funkcjonariuszy (...) i (...) zostały prawidłowo umocowane przez prokuratora a co za tym idzie, że nie można zarzucić im bezprawności. Jednocześnie pełnomocnik podkreślał konieczność działania, która uniemożliwiłaby osobom podejrzanym zniszczenie dowodów w postaci zapisów na sprzęcie komputerowym. W uzasadnieniu stwierdzono wprost, że dynamiczne środki były adekwatne i minimalizowały możliwość utraty dowodów.

Pełnomocnik pozwanego podniósł też okoliczność, że na tamtym etapie postępowania zgromadzony materiał dowodowy dawał uzasadnione podejrzenie, iż osoby mieszkające pod adresem J. 46 działają jako zorganizowana grupa

przestępcza, a zatem istniały podstawy do czynności podjętych przez funkcjonariuszy. N. zarzutów zatrzymanym osobom nie może zatem przemawiać za niezasadnością przeszukania.

Pełnomocnik akcentował ponadto, że czynności prowadzone były przez funkcjonariuszy (...), zaś jednostki (...) jedynie zapewniały im wsparcie. Przemawia za tym również fakt, iż plan operacji został sporządzony przez funkcjonariusza (...) a nadzór nad całością działań pełnił Naczelnik Zarządu Centralnego Biura Śledczego Policji.

Pozwany kwestionuje dodatkowo wysokość szkód poniesionych przez powódkę. Wskazuje, że nie dokonała ona rozróżnienia między szkodami spowodowanymi działaniami funkcjonariuszy (...) a szkodami wyrządzonymi przez najemców. Podniesiono też, że powódka przyjęła kaucję w wysokości 14.000 zł, zatem godziła się na ewentualne szkody spowodowane przez najemców (odpowiedź na pozew k. 316 – 321).

Na rozprawie powódka i pozwany podtrzymywali swoje dotychczasowe stanowisko.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. O. była właścicielką nieruchomości zabudowanej domem jednorodzinny położonej przy ulicy (...) w L.. Dom był przeznaczony na sprzedaż lub na wynajem od 2013 roku. Powódka porozumiała się ze znajomym M. W., który obiecał skontaktować powódkę z Tajwańczykami chętnymi wynająć duży dom z możliwością podłączenia szybkiego Internetu. W dniu 13 lutego 2015 roku, M. O. wynajęła swój dom jednorodzinny najemcy H. Y. L., który był obywatelem Tajwanu. Umowa została zawarta na czas określony od 10 marca 2015 roku do 10 marca 2016 roku. Najemca zobowiązał się płacić czynsz najmu w wysokości 7000 zł miesięcznie. Dodatkowo powódka przyjęła od najemcy kaucję w wysokości 14.000 zł, na pokrycie ewentualnych roszczeń wynajmującego wobec najemcy po wygaśnięciu powyższej umowy. Najemca zapewniał powódkę, że on i inni obywatele Tajwanu mają przyjechać do Polski, w celu zbadania rynku zup i sosów, ponieważ kiedyś chcą wprowadzić je na nasz rynek. Do mieszkania miało się wprowadzić 11 osób. Powódka zobowiązała się wobec najemcy, że zakupi 11 łóżek i inne meble potrzebne do prowadzenia gospodarstwa domowego. Wyżej wskazane meble powódka zakupiła z pieniędzy uzyskanych od H. Y. L. tytułem kaucji. Wydany dom znajdował się w dobrym stanie technicznym. Pokoje były świeżo pomalowane, kuchnia była zaopatrzona w niezbędne urządzenia AGD, w łazience znajdował się nowy prysznic. W mieszkaniu było czysto. W dacie wydania nieruchomości najemcy dom był dobrze utrzymany zarówno od zewnątrz, jak i od wewnątrz. W okresie najmu powódka M. O. była w mieszkaniu tylko raz (dowód: umowa najmu k. 6 – 7; przesłuchanie powódki w trybie art 299 kpc k. 142v – 143 w zw. z k. 678; dowód z dokumentu protokołu zeznań powódki odebranych w postępowaniu karnym k. 291 – 294; zeznania świadka R. B. 144v).

Do domu wprowadzili się obywatele Tajwanu. Zawarli oni następnie umowy o korzystanie z łączy internetowych. Zachowanie najemców było nietypowe – w dzień nie wychodzili z domu, prowadzili głównie nocny tryb życia zgodnie z właściwą dla C. strefą czasową, zaklejali okna w domu. W stosunku do Azjatów prowadzone były czynności operacyjne przez funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego (dowód: notatka Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego k. 181; dowód z dokumentu protokołu zeznań powódki odebranych w postępowaniu karnym k. 291 – 294).

Po kilku miesiącach od zawarcia umowy najmu do powódki zgłosili się funkcjonariusze służb publicznych i wypytywali powódkę o Tajwańczyków. Powiadomili ją też o obserwacji osób mieszkających w jej mieszkaniu. Prosilili oni powódkę o współpracę – miała ich informować o dziwnych zachowaniach, które dostrzegła u najemców. Kilka dni później do powódki zgłosili się funkcjonariusze (...) G.. Powódka M. O. zobowiązała się do przekazywania informacji o osobach podejrzanych. (...) mogły liczyć na faktyczną pomoc powódki – poinformowała je, że w domu są pozaklejane okna oraz, że Tajwańczycy zamontowali kamery dookoła nieruchomości. Podkreślała, że ma klucze do mieszkania i w razie potrzeby może wpuścić funkcjonariuszy do domu pod pretekstem odczytu poboru wody lub prądu (dowód: przesłuchanie powódki w trybie art 299 kpc k. 142v – 143 w zw. z k. 678; dowód z dokumentu protokołu zeznań powódki odebranych w postępowaniu karnym k. 291 – 294; zeznania świadka B. O. k. 145 – 145v).

W dniu 7 października 2015 roku prokurator wydał postanowienie o wszczęciu śledztwa w sprawie AP V Ds. 37/15/Sp. W uzasadnieniu prokurator wskazywał, że w dniu 15 września 2015 roku wpłynęły do prokuratury materiały zebrane w toku czynności operacyjno – rozpoznawczych prowadzonych przez Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego. (...) te zawierały dowody popełnienia przestępstwa z art. 258 § 1 kk i art. 286 § 1 kk. W związku z powyższym, prokurator wydał w dniu 22 października 2015 roku dwa zarządzenia o powierzeniu dokonania poszczególnych czynności śledztwa.

Jedno zarządzenie skierowane było do Delegatury w L. Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Prokurator w zarządzeniu tym upoważniał tę jednostkę do: 1) przeprowadzenia czynności przeszukania nieruchomości m.in. nieruchomości na ulicy (...), w celu znalezienia rzeczy mogących stanowić dowody w sprawie lub podlegających zajęciu w postępowaniu karnym, 2) dokonania oględzin ujawnionego podczas przeszukania sprzętu komputerowego i nośników zawierających dane informatyczne oraz zabezpieczenie danych informatycznych, 3) wykonanie innych czynności, których potrzebę realizacji wystąpi postępowanie. W uzasadnieniu zarządzenia prokurator zwrócił uwagę, na konieczność korzystania w szerokim zakresie ze znajdujących się w dyspozycji (...) środków operacyjno – technicznych, w celu wyjaśnienia okoliczności przestępczego procederu i utrwalenia dowodów dla sądu.

Drugie, analogiczne zarządzenie było skierowane do Zarządu w L. (...) Biura (...). Punkt 1 i 3 brzmiały identycznie jak w wyżej wskazanym zarządzeniu. Zarządzenie różniło się jedynie punktem 2, który stanowił, że funkcjonariusze (...) po uprzednim wystawieniu i doręczeniu wezwań mogą przystąpić do przesłuchania świadków w trybie z art. 183 § 1 kpk (dowód: kserokopia postanowienia o wszczęciu śledztwa k. 180; kserokopie zarządzeń z 22.10.2015 roku k. 184 – 185v).

W dniu 22 października 2015 roku prokurator wydał postanowienie o przeszukaniu domu przy ulicy (...). W postanowieniu prokurator wskazywał, że w pierwszej kolejności należy zwrócić się do właściciela nieruchomości/osoby zamieszkałej o wydanie rzeczy mogących stanowić dowody w sprawie, a w szczególności: dokumentów dotyczących wynajmu nieruchomości, dokumentów dotyczących rzeczy nabytych w celu umieszczenia w wynajętym budynku, umów na korzystanie z łączy internetowych, umów dotyczących montażu monitoringu, rejestratorów monitoringu, dokumentów dotyczących współpracy z tłumaczami języka chińskiego, dokumentów dotyczących przemieszczania się na i z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, dokumentów dotyczących wynajmowanych pojazdów, wydania środków łączności, komputerów i elektronicznych nośników zawierających dane informatyczne, zapisków świadczących o utrzymywanych kontaktach. W razie odmowy wydania, wskazanych wyżej dokumentów i przedmiotów, prokurator nakazał przeszukanie nieruchomości, w celu znalezienia rzeczy mogących stanowić dowody w sprawie. Ostatni punkt sentencji postanowienia wskazywał, że wykonania postanowienia zostało skierowane do Zarządu w L. (...) Biura (...) w L. Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

W uzasadnieniu postanowienia prokurator wskazał, że na terenie L. działa międzynarodowa grupa przestępcza zajmująca się procederem oszustw z wykorzystaniem sieci teleinformatycznych. Stwierdził on też, że istnieją uzasadnione podstawy do przypuszczenia, że w zajmowanym budynku mogą znajdować się przedmioty mające wartość dowodową.

Prokurator zezwolił funkcjonariuszom (...) na użycie środków siłowych jeżeli okaże się to konieczne podczas przeszukania.

Dnia 20 października 2015 roku został sporządzony przez funkcjonariusza CBS plan realizacji w ramach R.O „TAJWAN” i śledztwa Ap V Ds. 37/15/Sp. W charakterystyce posiadanych materiałów wskazano, że prokuratura dysponuje informacjami, iż na terenie L. przebywa około 30 osób pochodzących z A. wynajmujących duże mieszkania i zawierających umowy na świadczenie usług internetowych o dużej przepustowości. Następnie osoby te podszywają się pod chińskie instytucje porządku publicznego oraz firmy telekomunikacyjne i wyłudniają w ten sposób pieniądze od obywateli Chińskiej Republiki Ludowej. Zaznaczono także, że działalność trwa nadal i jest prowadzona na bardzo szeroką skalę. Jako liderów odpowiadających za zaplecze organizacyjno – logistyczne grupy wskazano H. L. oraz C. – A. Ku.

Celem operacji „TAJWAN” było przeprowadzenie w dniu 26 października 2015 roku o godzinie 6:00, czynności przeszukania, a ponadto dokonanie oględzin i zabezpieczenia zatrzymanego sprzętu komputerowego oraz przekazanie Straży Granicznej osób zamieszkujących pod wskazanymi adresami. Plan miał zostać zrealizowany w tym samym czasie na terenie czterech nieruchomości w L.. Jedną z tych nieruchomości był dom jednorodzinny położony na ulicy (...). Przedmiotowy budynek został oznaczony w planie jako obiekt A. Grupą realizacyjną mieli być funkcjonariusze (...). Ich czynności obejmowały: wejście do obiektu, uniemożliwienie zniszczenia i usunięcia dowodów, niedopuszczenie do ingerencji w system i sieć komputerową, sprawdzenie obiektu pod kątem bezpieczeństwa oraz wydanie osób przebywających w obiekcie funkcjonariuszom Straży Granicznej. Druga grupa, którą również stanowili funkcjonariusze (...), miała za zadanie wejść na teren obiektu z grupą realizacyjną, zabezpieczyć go od zewnątrz i sprawdzić obiekt od zewnątrz pod kątem bezpieczeństwa. Grupa dochodzeniowo – procesowa, w której skład wchodził funkcjonariusze Zarządu w L. (...) miała wejść na teren obiektu po grupie realizacyjnej oraz dokonać wymienionych w planie czynności procesowych z udziałem właściciela obiektu. Oprócz wyżej opisanych grup taktycznych, do udziału w realizacji planu przybrano 4 funkcjonariuszy (...) (trzech informatyków i jedną osobę odpowiedzialną za otwarcie sejfów). Zgodnie z planem, po wejściu do obiektu A i przekazaniu Azjatów Służbie G., o zdarzeniu miała być poinformowana właścicielka M. O.. Z jej udziałem miały być prowadzone dalsze czynności procesowe. Plan operacji został zatwierdzony przez Komendanta (...) Biura (...). Na planie figurował również podpis Zastępcy Dyrektora Delegatury (...) w L. i Naczelnika Zarządu w L. (...). Z planu wynikało, że nadzór nad całością działań będzie sprawował Naczelnik Zarządu w L. (...). Nie dysponował on szczególnymi kompetencjami (zwłaszcza w zakresie wydania polecenia) w stosunku do funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

W związku z tym, że w działania zostały zaangażowane dwie służby – (...) i (...) plan miał być sporządzony w taki sposób, żeby działania służb się nie dublowały. Choć plan został fizycznie sporządzony przez funkcjonariusza (...), to decyzje co do kształtu współpracy i co do przyporządkowania czynności odpowiednim służbom były podjęte na spotkaniu roboczym przedstawicieli obu jednostek.

W dniu akcji, o godzinie 4:00 została przeprowadzona odprawa mająca na celu dokładne omówienie poszczególnych czynności, w tym też sposobu wejścia do budynków (dowód: kserokopia postanowienia o przeszukaniu k. 202; plan realizacji R.O „TAJWAN” k. 338 – 348; zeznania świadka I. M. k. 367v – 368v; zeznania świadka P. K. k. 387v – 389v; zeznania świadka P. L. k. 390 – 391).

W dniu 26 października 2015 roku o godzinie 6:00 na posesji przy ul. (...) została przeprowadzona akcja „TAJWAN”.

W czasie akcji, zgodnie ze sporządzonym wcześniej planem, na teren domu wkroczyli funkcjonariusze (...) stosując techniczne (siłowe) wejście.

Tuż przed rozpoczęciem czynności funkcjonariusze (...) znajdowali na każdym rogu budynku, zarówno tylnym jak i przednim. Dodatkowi funkcjonariusze znajdowali się przed bramą wjazdową na posesję. Na każdej pozycji znajdowało się po dwóch ludzi. Wejście nastąpiło z trzech stron – przez drzwi wejściowe od ulicy (...), od strony ogrodu przez drzwi balkonowe oraz przez garaż.

W miejscu wejścia głównego uszkodzone zostały drzwi wejściowe, ościeżnice i dwa zamki. Zniszczeniu uległa skrzynka zewnętrzna licznika prądu, natomiast sam licznik został uszkodzony. Podczas forsowania drzwi balkonowych rozbito szybę tarasową przy użyciu granatników. Uszkodzeniu uległa jeszcze ościeżnica okna i płytki na parapecie przy oknie. W tymże samym oknie uszkodzono roletę. Podczas akcji w mieszkaniu zostały użyte granaty hukowe. Jeden z takich granatów upadł w pokoju na podłogę powodując uszkodzenie paneli podłogowych, drugi upadł w holu i rozbił płytkę na posadzce. W niższej kondygnacji (podpiwniczeniu) wybito szybę w drzwiach. Uszkodzono też drzwi garażowe i drzwi służące do przechodzenia z garażu na teren domu (dowód: fotografie znajdujące się na k. 84; przesłuchanie powódki w trybie art 299 kpc k. 142v – 143 w zw. z k. 678; zeznania świadka R. B. k. 144 – 144v; zeznania świadka B. O. k. 145; zeznania świadka M. R. k. 145v; protokół oględzin k. 214 – 217; zeznania świadka I. M. k. 368).

W toku czynności na nieruchomości zatrzymano 26 cudzoziemców narodowości tajwańskiej, zabezpieczono sprzęt komputerowy. Jednak ostatecznie, po przebadaniu materiałów zebranych i przesłuchaniu osób, żadnej nie postawiono zarzutu. Przejęte komputery nic nie wniosły do postępowania karnego, gdyż zabezpieczenia spowodowały, że dane uległy skasowaniu automatycznemu. (dowód: dokumenty w aktach sprawy Ap V Ds. 37/15/Sp k. 180-303).

Powódka została wezwana na miejsce akcji już po jej rozpoczęciu, około godziny 9:20. W tamtym momencie okazano jej postanowienie prokuratora. Powódka zapoznawała się z uszkodzeniami wywołanymi na skutek siłowego wejścia służb do jej domu. Właśnie wtedy – już po przeprowadzeniu wejścia i rozpoczęciu przeszukania – wezwano ją do dobrowolnego wydania dokumentów i przedmiotów których dotyczyło przeszukanie. Od godziny 10:45 w czynności brał udział syn powódki B. O.. W protokole przeszukania powódka zamieściła oświadczenie, że będzie dochodziła rekompensaty za poniesione straty (dowód: przesłuchanie powódki w trybie art 299 kpc k. 142v – 143 w zw. z k. 678, pokwitowanie otrzymania postanowienia k. 202v; protokół przeszukania k. 203 – 206).

Po akcji służb, M. O. oceniła ogólny stan mieszkania. Dom był bardzo zapuszczony. We wszystkich pomieszczeniach unosiła się nieprzyjemna woń – zapachy smażenia, papierosów, a także kadzideł odpalanych w celach religijnych. W salonie wybudowany został specjalny ołtarzyk – miejsce kultu. Ściany w całym domu były zniszczone, zachlapanie tłuszczem, poobklejane karteczkami z chińskimi znakami, które odchodziły razem z farbą. Cała kuchnia była zatłuszczona, a piekarnik i płyta grzewcza nie nadawały się do użytku. Zlew był czarny, „nie do umycia”. Łazienki były bardzo zaniedbane i zakamienione. Wykładziny w pokojach były zaplamione i śmierdzące. Okna były pozaklejane taśmą, która zostawała na szybach przy odklejaniu. Mieszkanie nie nadawało się do normalnego użytku. Fatalny stan mieszkania był konsekwencją nieprawidłowego korzystania z domu przez Tajwańczyków. (dowód: przesłuchanie powódki w trybie art 299 kpc k. 142v – 143 w zw. z k. 678, zeznania świadka R. B. k. 144 – 144v; zeznania świadka B. O. k. 145; zeznania świadka M. R. k. 145v; protokół oględzin k. 214 – 217; zeznania świadka I. M. k. 368).

Po całym zdarzeniu najemca nie powrócił już do domu. Oprócz tego najemca nie zapłacił czynszu do czasu zakończenia umowy oraz nie opłacił rachunków za gaz i wodę. Szkody związane z niewłaściwym wykonaniem umowy najmu wynosiły: niezapłacony czynsz dnia 10 marca 2016 roku – łącznie 28.000 zł (4 x 7.000 zł) oraz 4.778,40 zł za nieopłacone rachunki za wodę i gaz – razem 32.778,40 zł. Ponadto z uwagi na to, że najemcy nie dbali o przedmiot najmu i w nieprawidłowy sposób korzystali z domu, to wyrządzili powódce szkodę. W związku z utrudnionym kontaktem z najemcą po 26 października 2015 roku, powódka nie mogła obciążyć go kosztami napraw poniesionymi w związku z niewłaściwym korzystaniem z domu przez najemcę. Zmusiło to powódkę do: wysprzątania całego mieszkania, co kosztowało 2.500zł; odmalowania całego domu – koszt malowania wyniósł 18.000 zł zaś koszt farb i przyborów malarskich odpowiednio 3.281,80 zł. Niezbędna okazała się także wymiana wykładzin w kilku pomieszczeniach – zamiast nich zostały położone panele. Wskutek zaniedbań najemców zniszczeniu uległo również wyposażenie kuchni – płyta grzewcza, piekarnik, zlew oraz bateria.(dowód: faktury załączone do pozwu k. 20 – 36; przesłuchanie powódki w trybie art 299 kpc k. 142v – 143 w zw. z k. 678; zeznania świadka R. B. k. 144v; zeznania świadka B. O. k. 145).

Powódka starała się uzyskać odszkodowanie od najemcy domu H. L.. Kontaktowała się z nim za pośrednictwem poczty e – mail. W e – mailach posługiwano się językiem angielskim. Ze względu na nieznamość tego języka przez powódkę, korespondencję prowadził jej syn B.. Najemca podkreślał, że zamierza pozwać Policję ze względu na szkody, które spowodowane zostały działaniem jej funkcjonariuszy i dopiero wtedy – gdy uzyska stosowne odszkodowanie – będzie mógł rozliczyć się z powódką.

Powódka po zdarzeniu z najemcą spotkała się raz w jej sklepie, który prowadzi w centrum handlowym (...). Najemca powiedział, że zapłaci powódce, gdy służby oddadzą mu pieniądze przejęte w czasie przeszukania. Chciał zwrotu ołtarzyka religijnego i zwrotu kaucji w wysokości 14.000 zł. Powódka oddała mu ołtarzyk, zaś kaucję zachowała (dowód: korespondencja mailowa pomiędzy M. O. a H. L. k. 155 – 164; przesłuchanie powódki w trybie art 299 kpc k. 142v – 143 w zw. z k. 678; zeznania świadka B. O. k. 145).

Konsekwencją użycia siły przez funkcjonariuszy, celem przeszukania nieruchomości przy ul (...) w L., było zniszczenie drzwi wejściowych i glicyfów. Celem przywrócenia stanu poprzedniego powódka dokonała zakupu nowych drzwi – koszt 1.488,01 zł, remontu glicyfów – koszt 324,00 zł; wymiany drzwi – koszt 594,00 zł, wymiany progu metalowego – koszt 99,00 zł; (łącznie daje to wartość 2.505,01 zł). Ponadto uszkodzono licznik energii elektrycznej i skrzynkę, w której się znajdował. Na wymianę licznika powódka poniosła wydatek w kwocie koszt 329,11 zł, a na wymianę i montaż skrzynki – 470,00 zł, (łącznie 799,11 zł). Uszkodzono okna granatnikami, wybito szyby w oknach. Na wmontowanie nowych szyb powódka poniosła koszt 1.303,80 zł. Oprócz tego zniszczeniu uległy 2 rolety w salonie, ale w związku z niemożliwością zakupu identycznych rolet powódka zmuszona jest wymienić 6 rolet, wybita została również szyba w drzwiach w podpiwniczeniu, uszkodzono granatnikami podłogę a ponadto ślady uszkodzeń nosiły brama garażowa i drzwi pomiędzy garażem a domem.

W konsekwencji w dniu 26 października 2015 roku w związku z technicznym (siłowym) wejściem na nieruchomość przy ulicy (...), oprócz szkód wykazanych fakturami (na kwotę 4.607,92 zł), powódka poniosła szkody w wysokości 10.938,33 zł. Łączne szkody poniesione przez M. O. w związku z przeszukaniem w jej domu wyniosły zatem 15.546,25 zł (dowód: faktury dołączone do pozwu k. 10 – 19; opinia biegłego sądowego k. 450 – 465; opinia uzupełniająca biegłego sądowego pismem k. 512 – 528, 575 – 596, 641 – 665, 694 – 695; opinia uzupełniająca biegłego sądowego ustna k. 568v – 569).

Ze względu na nieuzyskanie odszkodowania od najemcy, Powódka zwróciła się z pismami do KWP w L. (pismo z 21.01.2016 r.), Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego w L. (pismo z 25.04.2016 r.) oraz do Komendanta (...) Biura (...) w W. (pismo z 16.05.2016 r.). W pismach podnosiła chęć uzyskania odszkodowania w wysokości 100 000 zł za szkody opisane w pozwie.

Do pisma merytorycznie odniosło się (...) Biuro (...). W odpowiedzi z 24 maja 2016 r. wskazano, że funkcjonariusze (...) są upoważnieni ustawowo do przeprowadzenia czynności przeszukania na warunkach określonych w kodeksie postępowania karnego. Podniesiono również, że policjanci działali na podstawie postanowienia i zarządzenia prokuratora, a okoliczności faktyczne przemawiały za zasadnością tej czynności procesowej. Mając na uwadze okoliczności towarzyszące sprawie należało też przeprowadzić wejście siłowe w celu zapobieżenia zniszczenia lub utraty dowodów.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Komendant (...) Biura (...) stwierdził, że nie ma podstaw do wypłaty odszkodowania (dowód: pisma powódki k. 37 – 41, 43 – 44; odpowiedź (...) k. 42; odpowiedź Komendanta (...) k. 45).

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie przywołanych wyżej dowodów, dokonując oceny ich wiarygodności i mocy dowodowej według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału.

Do ustalenia stanu faktycznego przyczyniły się w znacznej mierze dokumenty – zarówno dokumenty urzędowe jak i dokumenty prywatne. Jako dokumenty urzędowe należy wskazać w szczególności: postanowienie prokuratora z dnia 22 października 2015 roku, dwa zarządzenia o powierzeniu czynności śledztwa z jak również, plan realizacji R.O. „TAJWAN”, protokół przeszukania z dnia 26 października 2015 roku, protokół oględzin z tegoż samego dnia oraz protokół przesłuchania świadka M. O. sporządzony w postępowaniu karnym w dniu 27 października 2016 r. Dokumenty te zostały sporządzone przez uprawnione organy w przepisanej prawem formie w zakresie ich działania (art. 244 kpc). Ponadto nie zgłoszono żadnych zarzutów w stosunku do tych dokumentów, zatem Sąd nie mając cienia wątpliwości co do ich pochodzenia i zgodności z prawdą, uznał je za wiarygodne. Do rozstrzygnięcia niniejszej sprawy istotne były też dokumenty prywatne. Także co do tych dokumentów strony nie zgłaszały żadnych zastrzeżeń, zatem nie mając podstaw do ich podważenia Sąd obdarzył je w pełni wiarą. Do dokumentów prywatnych zaliczyć trzeba zwłaszcza: faktury wskazane przez powódkę w pozwie, jej korespondencję z najemcą i funkcjonariuszami służb.

Dla odpowiedniego naświetlenia wszystkich okoliczności faktycznych sprawy niezbędne okazały się także dowody osobowe – przesłuchanie powódki w trybie art. 299 kpc oraz zeznania innych świadków.

Sąd dał pełną wiarę okolicznościom podnoszonym przez powódkę (k. 142v – 143v), potwierdzonych później w zeznaniach w trybie art. 299 (k. 676 – 678). Na wstępie zaznaczyć trzeba, że powódka opisuje całą sytuację bardzo dokładnie. Podaje ona wszelkie szczegóły, mające znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy. Z precyzją wskazuje uszkodzenia dokonane w domu w wyniku wejścia siłowego. Koresponduje z protokołem oględzin (k. 214 – 217). Sąd dostrzegł fakt, że w protokole oględzin nie zostały poddane oględzinom pomieszczenia garażowe i przejście z garażu do domu. W tej mierze uznał za wiarygodne twierdzenia powódki, która wskazywała na uszkodzenie bramy garażowej i drzwi. Twierdzeniom powódki nie przeczył świadek I. M., który stwierdził, że „nie pamiętam czy było wejście od garażu” (k. 368). Okoliczność, że doszło do wejścia od strony garażu, co wiązało się z uszkodzeniem bramy garażowej i drzwi między garażem i domem potwierdzili świadkowie R. B. „Drzwi garażowe blaszane otwierane były zdeformowane, podniesione do góry.” (k. 144v) oraz „Brama wjazdowa była otworzona, nie wiem czy ona była wyważona, czy niedomknięta, ona była przegięta (...)” (k. 144v) oraz świadek M. R. „Drzwi garażowe też zostały uszkodzone, nie domykały się.” (k. 145v).

Sąd dostrzega także fakt, że powódka sama przyznaje, iż pewne uszkodzenia domu były związane z wynajmowaniem go przez osoby obywatelstwa Tajwańskiego. Okoliczności te zostały wskazane przez samą powódkę, już w pozwie (k. 4), w pismach kierowanych do instytucji odpowiedzialnych za przeszukanie (k. 39) a następnie potwierdzone w korespondencji e – mail z najemcami (k. 152 – 164, zwłaszcza zaś e – mail na k. 157). Okoliczności te były również podnoszone w odpowiedziach na pozew i dalszych pismach procesowych pełnomocników pozwanego.

Mając na uwadze wszystkie te okoliczności Sąd uznał zeznania powódki za wiarygodne w pełni, ponieważ są spójne, jasne, logiczne i znajdują potwierdzenie w innych dowodach.

Stan faktyczny był również opisywany przez świadków wskazanych przez strony postępowania. Sąd dał wiarę świadkom zeznającym co do: przebiegu przeszukania, okoliczności sporządzania planu R.O „TAJWAN” oraz co do współpracy obu służb. Zeznania są spójne oraz logiczne – układają się w pewną rozsądną całość, która została obdarzona wiarą przez Sąd. Za szczególnie istotne dla ustalenia okoliczności faktycznych niniejszej sprawy, Sąd uznał zeznania świadka – I. M. (k. 367v – 368v). Świadek ten opracowywał fizycznie plan „TAJWAN”, i to z jego zeznań można dokładnie wywnioskować jak wyglądała procedura tworzenia planu - „Ja byłem tylko sporządzającym plany realizacji, a nie tym, który podejmuje decyzje, co do podziału, która służba, które czynności ma wykonywać. Przed sporządzeniem planu było robione spotkanie robocze, w którym uczestniczyli moi przełożeni i funkcjonariusze (...). Z ramienia (...) osobą decydującą był mój przełożony W. L. a Delegaturę (...) reprezentował pułkownik G. S.”. Wskazał on również, jak dokładnie wyglądało wejście siłowe do domu na ulicy (...). Jego relacja jest kluczowa dla odtworzenia przebiegu całej akcji, ponieważ był na miejscu i brał udział w czynnościach tam przeprowadzanych. Potwierdza on uszkodzenia wskazane przez Powódkę, co zaś tyczy się bramy garażowej stwierdza, że okoliczności tych nie pamięta, a zatem wyraźnie im nie przeczy.

Zeznania świadków R. B., B. O. i M. R. (k. 144 – 145v) spójnie przedstawiają stan domu po przeprowadzeniu akcji. Wskazują też na fatalny ogólny stan pomieszczeń związany z wynajmem domu przez Azjatów.

Zeznania świadków P. K. i P. L. miały istotne znaczenie dla odtworzenia przebiegu współpracy obu służb (k. 387v – 391). P. K. i P. L. znajdowali się w grupie nadzorująco – kontrolnej podczas akcji z 26 października 2015 roku. Ich zeznania były dla Sądu miarodajne, jeżeli chodzi o koordynację i współpracę obu służb. Przedstawiają one możliwość faktycznego wpływu służb na przedstawicieli służby przeciwnej. Świadkowie podkreślali, że poszczególne zadania były odpowiednio podzielone między funkcjonariuszy obu formacji, a plan był negocjowany pomiędzy Agencją Bezpieczeństwa Wewnętrznego i (...) Biurem (...).

W niniejszej sprawie konieczne okazało się wywołanie opinii biegłego, która została sporządzona przez biegłą z zakresu budownictwa B. W. (k. 451 – 467). Opinia była konieczna do ustalenia faktycznej wartości szkód, które poniosła powódka w związku z siłowym wejściem do jej domu na ulicy (...). Od razu zaznaczyć trzeba, że biegła opracowała opinię w stosunku do uszkodzeń, których naprawa nie została udokumentowana przez powódkę w formie faktur. Kosztorys został sporządzony na bazie średnich cen materiałów budowlanych dla województwa (...) oraz

ceny roboczogodziny i narzutów w wydawnictwie (...) dla II kwartału 2018 roku. W kosztorysie uwzględniono wymianę elementów na nowe z uwagi na to, że uszkodzone elementy nie nadawały się do naprawy. Elementy, które poddano wycenie to: brama garażowa, drzwi pomiędzy garażem a domem, rolety w salonie, szyby w pomieszczeniu w podpiwniczeniu, posadzki w holu przy dziennej jadalni, posadzkę w salonie, posadzkę w salonie przy oknie oraz duże okno w salonie. Ekspertyza biegłego w sposób fachowy przedstawiała sposób wyceny nowego elementu oraz koszty robocizny. Opinia biegłego była przedmiotem bardzo wnikliwej analizy pełnomocników procesowych stron. Do opinii były kilkakrotnie składane zastrzeżenia –przez pełnomocnika powódki (k. 498 – 501, 555 – 556), przez pełnomocnika pozwanego Skarbu Państwa – Komendanta (...) Biura (...) (k. 485 – 486, 558) oraz pełnomocnika pozwanego Skarbu Państwa – Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego (k. 490 – 492, 551 – 552, 619 – 620, 683 – 684) na skutek których to zastrzeżeń wydano cztery pisemne opinie uzupełniające (k. 512 – 541, 575 – 600, 641 – 668, 694 – 695) i ustną opinię uzupełniającą wyrażoną na rozprawie (k. 568 – 569). Należy stanąć na stanowisku, że biegła uzupełniła i doprecyzowała wydaną opinię, stosując się do zastrzeżeń pełnomocników procesowych. Sąd stwierdził, że opinia została wykonana fachowo z wykorzystaniem wiedzy specjalnej, nie dostrzega w niej sprzeczności ani niejasności, zaś wnioski płynące z opinii są klarowne. Biegła wskazała wszelkie przesłanki przyjętego rozumowania i przedstawiła jego tok. Opinię biegłej i opinie uzupełniające należy więc uznać za pełnoprawny dowód w sprawie.

Sąd zapoznając się z opinią biegłej, wybrał wariant opinii uwzględniający zużycie techniczne materiałów. Sąd stoi na stanowisku, że odszkodowanie ma służyć wyrównaniu szkód poniesionych przez poszkodowanego. Nie może jednocześnie stanowić formy wzbogacenia czy nieuczciwego poprawienia swojej sytuacji. Stanowisko to jest popierane w orzecznictwie (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2010 r., sygn. akt V CSK 78/10, LEX nr 677911). Sąd podziela wyrażoną w tym orzeczeniu myśl iż „Odszkodowanie nie może przewyższać rzeczywistej wysokości uszczerbku majątkowego poniesionego przez poszkodowanego.”.

Faktury przedstawione przez powódkę w pozwie opiewały na kwotę 4607,92 zł. W opinii biegłego wskazano, że szkody w postaci uszkodzenia bramy garażowej, drzwi pomiędzy garażem a domem, rolet w salonie, wybicia szyby w podpiwniczeniu, uszkodzenie posadzki w holu przy dziennej jadalni, posadzki w salonie, posadzki w salonie przy oknie oraz uszkodzenie dużego okna w salonie stanowią szkody w kwocie 10.938.33 zł. Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd ustalił, że szkoda poniesiona przez M. O. wskutek przeszukania z 26 października 2015 roku wyniosła łącznie 15.546,25 zł.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo podlegało uwzględnieniu jedynie w części.

Na wstępie, należy zauważyć, że zgodnie z ustawą z dnia 7 maja 1999 r. o odpowiedzialności majątkowej funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, (...) Marszałkowskiej, (...) Skarbowej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Więziennej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego i Centralnego Biura Antykorupcyjnego (Dz. U. 1999 Nr 53 poz. 548) za wszelkie szkody wyrządzone przez wyżej wskazanych funkcjonariuszy odpowiada Skarb Państwa (art. 9 ust. 1). W art. 1 ust. 2 pkt 1 wyjaśniono pojęcie funkcjonariusza. Będzie nim m.in. policjant i funkcjonariusz (...) Wewnętrznego. Przez pojęcie policjanta, należy też rozumieć funkcjonariusza (...) Biura (...), które to Biuro jest jednostką organizacyjną Policji (art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 roku o Policji Dz. U. Nr 30 poz. 179).

Sąd podkreśla, że pierwotnie powództwo zostało wytoczone przeciwko Skarbowi Państwa – Komendantowi (...) Biura (...). Dopiero w toku postępowania, do udziału w rozprawie został wezwany pozwany Skarb Państwa – Szef (...) Wewnętrznego. Przede wszystkim trzeba zwrócić uwagę, że zgodnie z art. 67 § 2 zd. 1 kpc za Skarb Państwa podejmuje czynności procesowe organ państwowej jednostki organizacyjnej, z której działalnością wiąże się dochodzone roszczenie lub organ jednostki nadrzędnej. W niniejszej sprawie, dochodzone roszczenie jest związane z przeprowadzeniem przeszukania, przez dwie jednostki organizacyjne Skarbu Państwa – Komendanta (...) Biura (...) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Funkcjonariusze obu służb dokonywali czynności w domu powódki M. O..

Obie jednostki organizacyjne Skarbu Państwa ponoszą jednakową odpowiedzialność za wydarzenia z dnia 26 października 2015 roku. Przemawia za tym kilka faktów. Po pierwsze prokurator wydając postanowienie o przeszukaniu zlecił jego przeprowadzenie obu służbom, zaś wydając zarządzenia o powierzeniu czynności śledztwa, również zwrócił się do obu tych jednostek. Trzeba więc zgodzić się ze stwierdzeniem, iż wolą prokuratora było ściśle współdziałanie Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i (...) Biura (...). Pochylając się dokładnie nad treścią zarządzeń, Sąd stwierdza, że w pewnym stopniu różniły się między sobą. W założeniu organu nadzorującego śledztwo, chodziło zapewne o sprawne przeprowadzenie czynności i wyeliminowanie sytuacji w której czynności obu podmiotów się dublują. To właśnie w swoistym „podziale ról”, należy się dopatrywać równego udziału służb w przeprowadzonym przeszukaniu. Wszyscy funkcjonariusze znajdujący się na ulicy (...) mieli bardzo szczegółowo określone zadania. Efekt – w postaci zabezpieczenia dowodów postępowania karnego – mógł zostać osiągnięty jedynie wtedy, gdy wszyscy funkcjonariusze wykonają poprawnie swoje polecenia. Z punktu widzenia zewnętrznego obserwatora, niezaangażowanego w postępowanie karne, podczas operacji „TAJWAN” brał udział jeden zespół, którego członkowie mieli dokładnie przypisane zadania do wykonania. Po drugie wskazać trzeba, że mimo iż plan został fizycznie sporządzony przez funkcjonariusza (...), to dokładne założenia planu były podejmowane na spotkaniu roboczym, w którym udział brali zarówno przedstawiciele Biura Śledczego jak i Agencji. Na te okoliczności wskazywał świadek I. M.. To na spotkaniu roboczym pomiędzy przedstawicielami obu jednostek przygotowano i omówiono plan, następnie opracowany przez funkcjonariusza (...). To spotkanie robocze, należy uznać za kluczowe dla kształtu przyjętego później planu. Podkreślenia wymaga fakt, że plan został następnie podpisany przez odpowiednich przedstawicieli obu służb. Było to wyrazem aprobaty dla planu oraz potwierdzało, że został on sporządzony zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami. Sąd przyjął, że w momencie zatwierdzenia planu każda ze służb godziła się na czynności, które zostaną wykonane przez funkcjonariuszy drugiej służby, uważała je w pewnym sensie, za logiczne dopełnienie własnych zadań. Zgodnie z planem realizacji R.O „TAJWAN”, siłowego wejścia do domu powódki dokonali funkcjonariusze (...). To oni według ustaleń mieli dokonać czynności przełamania zabezpieczeń domowych, ponieważ posiadali dużą wiedzę na temat posesji i osób zamieszkujących w wynajętym domu. Jednak nadzór nad całą akcją sprawował Naczelnik (...), który jednak nie miał kompetencji kierowniczych nad funkcjonariuszami (...). Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd uznał, że w niniejszej służbie obie służby, w jednakowym stopniu brały udział w przeszukaniu domu na ulicy (...).

Zgodnie z art. 417 kc za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej ponosi odpowiedzialność Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego lub inna osoba prawna wykonująca tę władzę z mocy prawa. Przepis ten statuuje odpowiedzialność Skarbu Państwa w sytuacji gdy zostaną łącznie spełnione trzy przesłanki: musi wystąpić szkoda, działanie lub zaniechanie organu lub jednostki organizacyjnej ma być niezgodne z prawem, zaś pomiędzy bezprawnym działaniem lub zaniechaniem a szkodą występować musi adekwatny (normalny) związek przyczynowy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 lipca 2012 r., sygn. akt II CSK 648/11, LEX nr 1215614). W orzeczeniu tym Sąd Najwyższy wskazał, że badanie przesłanek należy rozpocząć od działania lub zaniechania niezgodnego z prawem, następnie trzeba ustalić czy wystąpiła szkoda i w jakiej wielkości, na końcu trzeba ocenić czy pomiędzy tymi okolicznościami zachodzi normalny związek przyczynowy.

Pochylając się nad przesłanką niezgodności z prawem, już na pierwszy rzut oka widać, że różni się ona od przesłanki bezprawności, która jest badana przy ocenianiu odpowiedzialności deliktowej z art. 415 kc. Skrótowo można wskazać, że bezprawność na gruncie prawa cywilnego rozumiana jest bardzo szeroko. Obejmuje ona nie tylko niezgodność z powszechnie obowiązującymi normami prawa, lecz także niezgodność z zasadami współżycia społecznego, zasadami moralnymi i etycznymi. Tymczasem niezgodność z art. 417 kc ma odnosić się do prawa. Za „prawo” należy wskazać powszechnie obowiązujące normy rozumiane zgodnie z konstytucyjnym pojęciem źródeł prawa. Tylko to prawo jest powszechnie wiążące, a co za tym idzie może wywoływać skutki na zewnątrz wobec podmiotów nieznajdujących się w aparacie państwa. Takie rozumienie prawa ma funkcję gwarancyjną dla obywateli, ponieważ ściśle określa ramy prawne funkcjonowania służb działających z ramienia państwa. W literaturze prawa cywilnego przeważa stanowisko opowiadające się za wąską wykładnią przesłanki „niezgodności z prawem” (por. orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 4 grudnia 2001 r., sygn. akt SK 18/00, OTK 2001/8/256; J. Kremis (w:) Kodeks cywilny. Komentarz, red. E. Gniewek, Warszawa 2008, s. 1035; Z. Radwański, A. Olejczniak, Zobowiązania – część ogólna, Warszawa 2014 r, s. 226). Nie oznacza to jednak, że nie jest możliwa sytuacja, iż zachowanie funkcjonariuszy

publicznych będzie oceniane przez pryzmat moralności, godności czy zasad współżycia społecznego. Zdarzy się tak, gdy norma powszechnie obowiązującego prawa będzie się odwoływała do tych pozaprawnych kryteriów. Badając znaczenie pojęcia niezgodności z prawem trzeba też wziąć pod uwagę, brzmienie art. 77 Konstytucji. Przepis ten będący konstytucyjną podstawą art. 417 kc także posługuje się pojęciem niezgodności z prawem. Na gruncie Konstytucji, przez prawo rozumie się prawo powszechnie obowiązujące. Sąd stoi na stanowisku, że nie ma żadnych przesłanek by wykładając art. 417 kc odstąpić wykładni prezentowanej na gruncie ustawy zasadniczej.

Rozpoczęcie badania zgodności z prawem działania (...) i (...) powinno polegać na zbadaniu czy podmioty te mogły dokonać] czynności przeszukania, do jakiej doszło w dniu 26 października 2015 roku. Odpowiedź na to pytanie musi być twierdząca.

W ustawie z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2019 r. poz. 53) w rozdziale poświęconym uprawnieniom funkcjonariuszy znajduje się art. 23 ust. 1 pkt 4 statuujący kompetencję do przeszukiwania osób i pomieszczeń w trybie i w przypadkach określonych w przepisach Kodeksu postępowania karnego o ile czynności służą do wykonywania zadań określonych w art. 5 tej ustawy (m.in. rozpoznawanie, zapobieganie i zwalczanie zagrożeń godzących w bezpieczeństwo wewnętrzne państwa). Stwierdzić zatem należy, iż funkcjonariusze (...) są uprawnieni do przeprowadzenia czynności przeszukania, o ile te czynności mają umocowanie w kodeksie postępowania karnego.

Ustawa o policji z dnia 6 kwietnia 1990 r. (Dz. U. 1990 Nr 30 poz. 179) w art. 15 w ust. 1 pkt 4 upoważnia funkcjonariuszy Policji do przeszukiwania osób i pomieszczeń w trybie i przypadkach określonych w przepisach Kodeksu postępowania karnego i innych ustaw o ile funkcjonariusze działają w celu wskazanym w art. 14 tej ustawy (m.in. rozpoznawania, zapobiegania i wykrywania przestępstw i wykroczeń). Powtórzyć należy wyżej wskazany wniosek, że zgodnie z art. 5a (...) jest jednostką organizacyjną Policji. Podobnie jak w stosunku do funkcjonariuszy (...), policjanci z Biura mogą dokonywać przeszukań, o ile przeszukanie to jest zgodne z zasadami określonymi w kodeksie postępowania karnego i innych ustawach.

Kodeks postępowania karnego reguluje czynność przeszukania w artykułach 219 – 230. Zgodnie z art. 220 w postępowaniu przygotowawczym przeszukania może dokonać prokurator a na jego polecenie Policja lub w wypadkach wskazanych w ustawie inny organ. Na mocy art. 312 uprawnienia Policji przysługują m.in. Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Polecenie wykonania przeszukania zamieszcza się w postanowieniu o przeszukaniu (T. Grzegorzczak, Komentarz do art. 220 [w:] Kodeks postępowania karnego. Tom I. Artykuły 1-467, LEX 2014, teza 1). W niniejszej sprawie trzeba wskazać, że wymóg ten został osiągnięty. Prokurator wskazał w punkcie III postanowienia, że zleca wykonanie przedmiotowej czynności Zarządowi w L.. Dodatkowo prokurator działając na podstawie art. 311 § 2 i art. 311 § 2 w zw. z art. 312 powierzył pewne czynności śledztwa funkcjonariuszom (...) i (...).

Rozdział 25 kodeksu postępowania karnego regulujący instytucję przeszukania określa szereg zasad, którymi powinni kierować się przeprowadzający czynność procesową, aby ich postępowanie było zgodne z prawem i które miały zastosowanie do niniejszej sprawy.

Po pierwsze zgodnie z art. 224 § 1 kpk osobę u której ma nastąpić przeszukanie, należy przed rozpoczęciem czynności zawiadomić o jej celu i wezwać do wydania poszukiwanych przedmiotów. Dopiero gdy osoba zajmująca lokal, nie chce wydać poszukiwanych przedmiotów możliwe jest przeprowadzenie czynności przeszukania. Przepis ten ma funkcję gwarancyjną wobec osób, u których planowane jest przeszukanie, nierzadko zdarza się bowiem, że osoby te nie są stronami postępowania. Wykonanie polecenia pozwala uniknąć dolegliwości związanych z czynnością przeszukania.

Taki sam obowiązek został wyrażony w punkcie pierwszym postanowienia, wydanego przez prokuratora w dniu 22 października 2015 roku. Punkt drugi tego postanowienia wyraźnie wskazywał, że czynność przeszukania można przeprowadzić tylko wówczas, gdy przedmioty nie zostaną wydane dobrowolnie. Sąd zgadza się, że takie wezwanie w stosunku do najemców byłoby niezasadne, jednakże jednocześnie zauważa, że wezwanie takie było zasadne w stosunku do właścicielki domu, powódki M. O.. Podkreślić trzeba fakt, że już wcześniej służby skontaktowały się z powódką i poinformowały ją o prowadzonej obserwacji. Nie było zatem żadnych podstaw do twierdzenia, że

powódka współpracuje z Tajwańczykami, skoro już wcześniej proszono ją o pewną pomoc (informowanie o dziwnym zachowaniu). Wreszcie Sąd zauważa, że pewne przedmioty, które zostały wskazane w postanowieniu tj. dokumenty dotyczące wynajmu nieruchomości, dokumenty dotyczących rzeczy nabytych w celu umieszczenia w wynajętym budynku mogły realnie znajdować się w posiadaniu właścicielki, czego chyba najlepszym dowodem jest umowa najmu załączona do pozwu na k. 6 – 8.

Pełnomocnicy pozwanego wskazywali, że wejście na teren nieruchomości odbyło się w trybie przewidzianym w art. 32 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz.U.2018.1834). W myśl tego przepisu można zastosować środki przeznaczone do pokonywania zamknięć budowlanych i innych przeszkód, w tym materiały wybuchowe, o ile ma to na celu m.in. zatrzymanie osób. Środki takie można zastosować tylko jeżeli: 1) użycie lub wykorzystanie innych środków przymusu bezpośredniego mogłoby powodować zagrożenie życia lub zdrowia uprawnionego lub innej osoby; 2) wejście uprawnionych do pomieszczeń lub innych miejsc jest niemożliwe bez wykorzystania tych środków. Drugi punkt należy już na wstępie wykluczyć jako chybiony. Powódka kilkakrotnie podnosiła, że miała klucze do domu, mogła i chciała wpuścić funkcjonariuszy pod pretekstem odczytania liczników prądu lub wody. W grę wchodzić mogło jedynie stosowanie wyjątku z pkt 1.

Sąd dodatkowo stwierdza, że stosowanie art. 32 ustawy o środkach przymusu i broni palnej jest obwarowane pewnymi wymogami. Artykuł 34 przytoczonej ustawy wskazuje, że środków bezpośredniego przymusu można użyć po uprzednim bezskutecznym wezwaniu osoby do zachowania się zgodnego z prawem oraz po uprzedzeniu jej o zamiarze użycia tych środków. Wymóg ten jest w swej konstrukcji nieco podobny do przywoływanego art. 224 § 1 kpk. Przepis zawiera jednak dwa wyjątki kiedy można odstąpić do wezwania. Art. 34 ust. 2 stanowi, że można odstąpić od wezwania jeżeli: występuje bezpośrednio zagrożenie życia, zdrowia lub wolności uprawnionego lub innej osoby albo gdy zwłoka groziłaby niebezpieczeństwem dla dobra chronionego prawem, a środków przymusu bezpośredniego używa się prewencyjnie. W niniejszej sprawie nie zaszła żadna z wymienionych przesłanek, zatem nawet stosując środki bezpośredniego przymusu funkcjonariusze byli zobowiązani na mocy powszechnie obowiązujących przepisów do stosownego wezwania. Nie zachodziło bezpośrednio zagrożenie życia ani dla osób biorących udział w akcji ani dla obywateli Tajwanu. (...) wiedziały, że Azjaci są podejrzewani o popełnianie oszustw przy użyciu sieci Internet, nie zaś przestępstw przeciwko życiu czy zdrowiu. O potencjalnym niebezpieczeństwie Azjatów nie informowano powódki – wręcz przeciwnie proszoną ją o pewną pomoc, co świadczyło o tym, że funkcjonariusze nie uważają Azjatów za groźnych przestępców. Zwłoka zaś nie groziła niebezpieczeństwem dla żadnego dobra prawnego. Dobro prawne powinno być dokładnie określone, by móc zbadać tę przesłankę. Ze stanu faktycznego można wywieść przeciwny wniosek – akcję dokładnie planowano kilka dni wcześniej. Istotniejsze dla organów ścigania było ustalenie planu wejścia i przygotowanie się do niego, niż jak najszybsze przerwanie działalności Azjatów. Przy ocenie tej przesłanki trzeba mieć też na uwadze okres jaki minął między przekazaniem informacji przez (...) (15 września), wydania postanowienia o wszczęciu śledztwa (7 października) i przeprowadzenia przeszukania (26 października). Sąd stwierdza, że nie zostały spełnione przesłanki wymagane przez art. 34 ustawy o środkach przymusu i broni palnej co nie uzasadniało skorzystania z uprawnień przewidzianych w tej ustawie.

Odnieść trzeba się także do pisma prokuratora z dnia 23 października 2015 r. kierowanego do funkcjonariuszy (...) z L.. W piśmie tym prokurator upoważnił Zarząd w L. (...) Biura (...), by w razie potrzeby użyli odpowiednich środków niezbędnych do realizacji postanowień o przeszukaniu. Wchodziło tutaj w grę zwłaszcza pokonanie ewentualnych zabezpieczeń. Prokurator jako podstawę i ramy tego działania wskazał § 67 i n. Wytycznych Nr 1 Komendanta Głównego Policji z dnia 23 lipca 2015 (Dz. Urz. KGP z dnia 24 lipca 2015 r.).

Podkreślić należy, że z pisma tego wynika, iż prokurator dopuścił możliwość siłowego wejścia o ile „zajdzie taka potrzeba”. Potrzeba taka nie zaszłaby, gdyby osoba znajdująca się w lokalu lub właściciel wydali wszystkie dowody, które wskazane były w postanowieniu.

Odnosząc się do samych Wytycznych Nr 1 Komendanta Głównego Policji, Sąd zauważa, że wyznaczają one pewien standard dokonywania przeszukania z użyciem siły fizycznej.

Paragraf 67 zezwala na dokonanie przeszukania siłowego tylko wtedy, jeżeli zgodnie z odrębnymi przepisami sporządzony zostanie plan takiego wejścia. W niniejszej sprawie wymóg ten został dokonany poprzez sporządzenie planu realizacji R.O „TAJWAN”.

Paragraf 69 ust. 3 stanowi, że w przypadku odmowy dobrowolnego otwarcia pomieszczenia, w których ma być dokonane przeszukanie, można wejść do niego z użyciem siły fizycznej albo środków przeznaczonych do pokonywania zamknięć budowlanych i innych przeszkód, w tym materiałów wybuchowych. Przepis ten wyraźnie wskazuje, że wejścia można dokonać w przypadku odmowy dobrowolnego otwarcia pomieszczenia.

Paragraf 70 zaś wprost stanowi, że policjant kierujący przeszukaniem powinien najpierw zażądać od osoby, której czynność dotyczy, dobrowolnego wydania rzeczy lub danych informatycznych, dla odnalezienia których zarządzono przeszukanie. Gdy wszystkie poszukiwane rzeczy zostaną wydane, należy odstąpić od przeszukania (paragraf 70 ust. 1 zd. 2).

Stosownie do powyższych paragrafów trzeba stwierdzić, że przeszukanie odbyło się w sposób sprzeczny z Wytycznymi Nr 1 KGP z dnia 23 lipca 2015 (Dz. Urz. KGP z dnia 24 lipca 2015 r.).

Podsumowując tą część rozważań Sąd stwierdza, że doszło do działania niezgodnego z prawem.

Po drugie należy zauważyć, że choć akcja „TAJWAN” rozpoczęła się o godzinie 6:00 to właścicielka pojawiła się na miejscu dopiero około 9:20. Od godziny 10:45 obecny na miejscu był również syn powódki. Trzeba więc stwierdzić, że od godziny 6:00 do godziny 9:20 w domu przy ulicy (...) znajdowały się tylko funkcjonariusze biorący udział w akcji oraz obywatele Tajwanu, którzy zostali zatrzymani. W myśl art. 224 § 2 kpk podczas przeprowadzania przeszukania obecna ma być osoba, u której ma być przeprowadzane przeszukanie oraz osoba przybrana przez osoby wykonujące czynność. Paragraf 3 tegoż artykułu mówi o tym, że jeżeli w mieszkaniu nie ma gospodarza, to do przeszukania należy przywołać przynajmniej jednego dorosłego domownika lub sąsiada. Przepis ten ma gwarancyjne znaczenie i pozwala na kontrolę działań służb, które w znacznym stopniu ingerują w prawo własności i prawo do prywatności. Choć trzeba się zgodzić, że osoby przybrane do tej czynności nie muszą przejawiać aktywności ani dokładnie kontrolować działań służ (vide wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 4 maja 2015 r., sygn akt II AKa 50/15, LEX nr 1730145), to powinny one mieć realną możliwość sprawowania takiej kontroli. W literaturze podnosi się, że osoby przybrane do czynności przeszukania powinny „funkcję tę przyjąć dobrowolnie, bez jakiegokolwiek presji, a zwłaszcza nacisków, być bezstronnymi, obiektywnie zdolnymi czynić trafne spostrzeżenia tego, co dzieje się w ich obecności, i odtwarzać te spostrzeżenia (...)” (Z. Uniszewski, Przeszukanie. Problematyka kryminalistyczna, Warszawa 2000, s. 169) W trakcie przeszukania przy J. 46, od godziny 6:00 do godziny 9:20 brak było takich osób. Sąd stwierdza, że najemcy nie mogli zapewnić tej kontroli ze względu na szereg zatrzymań dokonanych w stosunku do wszystkich osób przebywających w domu. Osoby te z pewnością miały ograniczoną możliwość poruszania się po domu oraz oceniania czynności funkcjonariuszy. Poza tym, miały być one niezwłocznie przekazane Straży Granicznej i odwiezione z miejsca przeszukania. Także z protokołu oględzin wynika, że osobą przybraną do obecności podczas przeszukania została powódka (k. 203). Dodatkowo z zeznań świadka R. B. wynika, że był obecny w sąsiednim domu podczas przeszukania. Choć funkcjonariusze mogli na zasadzie art. 224 § 3 kpk przywołać do przeszukania świadka R. B., to jednak nie skorzystali z tej możliwości, nakazując mu powrót do domu – „Jak wyszedłem na taras, to jedna osoba z tych funkcjonariuszy kazała mi się schować.” (k. 144). Sąd stwierdził zatem także w tym przypadku działanie funkcjonariuszy było niezgodne z prawem, ponieważ przez okres trzech pierwszych godzin, kluczowych dla oceny zachowania funkcjonariuszy, na miejscu przeszukania nie znajdowały się osoby o których mowa w art. 224 § 2 i § 3 kpk.

Podsumowując dotychczasowe rozważania, Sąd stwierdza, że działanie funkcjonariuszy było obiektywnie niezgodne z prawem powszechnie obowiązującym.

Kolejną przesłanką odpowiedzialności z art. 417 kc, którą Sąd musi ustalić jest szkoda i jej rozmiary. Szkodę należy rozumieć jako wszelki uszczerbek w dobrach chronionych poniesiony przez poszkodowanego o ile uszczerbek ten

sprzeczny jest z jego wolą. W przedmiotowej sprawie nie ma wątpliwości, że powódka nie godziła się na żadne uszkodzenia, których doznała w swoim majątku. Szkodę należy rozumieć szeroko – jako stratę i utracone korzyści.

Sąd zauważa, że powódka poniosła trzy odrębne od siebie szkody.

Pierwszą szkodą jest szkoda związana z siłowym wejściem funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i (...) Biura (...) w dniu 26 października 2015 roku. Obejmuje ona elementy domu, do których uszkodzenia doszło w ramach siłowego wejścia. Wysokość szkody została ustalona tu na 15.546,25 zł.

Drugą szkodą jest szkoda wywołana porzuceniem przedmiotu umowy najmu przez najemcę i zaprzestaniem uiszczania świadczenia pieniężnego obciążającego najemcę. Uszczerbek związany z niewykonaniem umowy najmu w tym zakresie wyniósł 32.778,40 zł i obejmował stratę (nieopłacone rachunki) oraz utracone korzyści (niewypłacony czynsz najmu za okres 4 miesięcy po zatrzymaniu).

Trzecią szkodą był uszczerbek związany z niewłaściwą eksploatacją przedmiotu najmu, w postaci uszkodzenia pomieszczeń i urządzeń przez osoby obywatelstwa tajwańskiego, które zamieszkiwały dom przy ulicy (...). W toku postępowania Sąd uznał za udowodnione straty z tego tytułu w wysokości 5.962,89 zł.

Celem ustalenia zasadności dochodzenia powyższych kwot w niniejszym postępowaniu kluczowe jest zbadanie związku przyczynowego.

Ostatnią bowiem przesłanką jaką musi zbadać Sąd stosując art. 417 kc jest adekwatny (normalny) związek przyczynowy pomiędzy powstaniem szkody a wykonywaniem przez funkcjonariusza swoich czynności w sposób sprzeczny z prawem (por. wyrok Sądu Najwyższego, z dnia 27 stycznia 1971 r., sygn. akt II CR 637/70, LEX nr 6862; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 1971 r., sygn. akt II CR 666/70, OSNC 1971/11/203).

Funkcjonariusze (...) i (...) w dniu 26 października 2015 r. przeprowadzali czynność przeszukania w domu powódki M. O. przy ulicy (...). Wkraczając do domu i stosując siłowe środki techniczne nie zachowali wszelkich standardów wymaganych w tej sytuacji, co skutkowało działaniem w sposób niezgodny z prawem. Na skutek siłowego wejścia powstały szkody, który przyjęły postać uszkodzeń domu spowodowanych gwałtowną akcją służb porządkowych. Akcja była przeprowadzona w ten sposób, że funkcjonariusze weszli do domu z trzech stron, co spowodowało uszkodzenia wielu elementów domu. W toku postępowania, pełnomocnicy procesowi pozwanego nie zaprzeczyli, że w związku z wejściem do domu zostały wyrządzone powódce szkody. Oponowali jednak co do odpowiedzialności funkcjonariuszy za szkody wywołane przez lokatorów domu.

Mając na uwadze wszelkie okoliczności sprawy, Sąd doszedł do przekonania, że istnieje adekwatny związek przyczynowy pomiędzy niezgodnym z prawem działaniem funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i (...) Biura (...) a szkodami w postaci uszkodzeń domu powstałych w dniu 26 października 2015 roku. Użyto granatników i innych technik siłowych, które wywołały rzeczne szkody. Uszkodzenia domu powoduje szkodę o wartości 15.546,25 zł były bezpośrednim skutkiem działania funkcjonariuszy (...) i (...). Na kwotę tę składają się: zniszczenie drzwi wejściowych i gliców (zakup nowych drzwi – koszt 1.488,01 zł; remont gliców – koszt 324,00 zł; wymiana drzwi – koszt 594,00 zł, wymiana progu metalowego – koszt 99,00 zł; łącznie – 2.505,01 zł), uszkodzenie licznika energii elektrycznej i skrzynki w której się znajdował (wymiana licznika – koszt 329,11 zł; wymiana i montaż skrzynki – koszt 470,00 zł; łącznie 799,11 zł), uszkodzenie okna granatnikami, wybicie szyb w oknach (wmontowanie nowych szyb – koszt 1.303,80 zł). Oprócz tego zniszczeniu uległy 2 rolety w salonie, ale w związku z niemożliwością zakupu identycznych rolet powódka zmuszona jest wymienić 6 rolet, wybita została również szyba w drzwiach w podpiwniczeniu, uszkodzono granatnikami podłogę a ponadto ślady uszkodzeń nosiły brama garażowa i drzwi pomiędzy garażem a domem- co biegła wyceniła na 10.938,33 złotych.

Łączna kwota odszkodowania 15.546,25 zł, ulega podziałowi na równe 2 części, to jest po 7.773, 13 złotych pomiędzy obie jednostki pozwanego uczestniczące w akcji „ Tajwan”. Dlatego Sąd orzekł, jak w pkt I i II wyroku.

Sąd badając adekwatny związek przyczynowy pomiędzy bezprawnym działaniem funkcjonariuszy, a szkodą w postaci naruszenia umowy najmu przez H. L. i szkodą w postaci pogorszenia stanu domu na skutek użytkowania przez najemcę, doszedł do przekonania, że związek taki nie zachodzi.

Na taką konstatację składa się kilka faktów. Odnosząc się do naruszenia umowy najmu, na wstępie zaznaczyć trzeba, że roszczenie powódki wynikało z węzła prawnego pomiędzy nią i najemcą, który powstał poprzez zawarcie umowy najmu. Umowa taka wiąże tylko podmioty, które ją zawarły i nie może wpływać na obowiązki podmiotów trzecich. Właściwe w tym przypadku byłoby dochodzenie odpowiedzialności od najemcy na mocy art. 471 kc. Chodzi tu o niezapłacone rachunki, porzucenie przedmiotu najmu, nieuregulowanie czynszu za pozostały okres trwania umowy.

Oprócz tego najemca i inne osoby, które zamieszkiwały w domu dopuściły się czynów niezgodnych z umową najmu w zakresie dbania o przedmiot najmu, które skutkowały fatalnym stanem domu, w tym zniszczeniem armatury łazienkowej, wyposażenia kuchni, skrajnym zabrudzeniem ścian i podłóg. Roszczenie z tytułu nienależytego wykonania umowy najmu lub odszkodowawcze za uszkodzenia domu, powinny być więc dochodzone przeciwko najemcy i innym osobom wynajmującym, odpowiadającym w myśl art. 415 kc na zasadzie winy.

Sąd wskazuje, że w toku postępowania powódka sama uznała, że uszkodzenia w części były wyrządzone przez najemcę. Pełnomocnicy pozwanego słusznie wskazywali, że skoro osoby podejrzane nie zostały tymczasowo aresztowane, to powódka miała swobodną możliwość skontaktowania się z nimi i żądania stosownych kwot pieniężnych. W aktach na k. 155 – 164 znajduje się korespondencja e – mailowa powódki z H. L.. W korespondencji tej bezpośrednio wskazuje, że dochodzi kwot za niewypełnione warunki umowy i za szkody spowodowane przez osoby mieszkające w domu, nie zaś szkody wywołane działaniami funkcjonariuszy. Powódka posiadała także numery telefonu do najemcy i jeszcze dwóch innych osób mieszkających w domu na J. 46. Po zdarzeniu z dnia 26 października 2015 roku, doszło do jednego spotkania pomiędzy powódką a obywatelem Tajwanu. Mając na uwadze te okoliczności, Sąd stanął na stanowisku, że Powódka dysponowała obiektywną możliwością dochodzenia roszczeń wobec H. L., ale powódka zaniechała tego, dochodząc do wniosku, że „łatwiej” będzie jej pozwać (...) i (...) niż obywatela Tajwanu H. L.. Sytuacja taka nie powinna mieć miejsca. To powódka podejmowała ryzyko trudności dochodzenia ewentualnych roszczeń, wynajmując dom osobie, która nie włada językiem polskim, nie ma stałego zamieszkania w Polsce ani nawet w Unii Europejskiej. Ryzyko to wpisywało się w oświadczenie woli powódki podczas zawierania umowy najmu domu z H. L..

Nie znalazłszy adekwatnego związku przyczynowego między niezgodną z prawem działalnością jednostek organizacyjnych Skarbu Państwa a powstaniem szkód w związku ze zniszczeniem łazienek, kuchni, pobrudzeniem ścian, podłóg wynikającym z niewłaściwego użytkowania przez najemcę mieszkania, jak też nieopłaceniem przez najemcę rachunków i czynszu za pozostały okres - sąd oddalił w tej części powództwo uznając, że jest bezzasadne (pkt III wyroku).

Na marginesie powyższych rozważań, Sąd pragnie zauważyć, że czynność przeszukania, jest drastyczną formą działania służb państwowych. Funkcjonariusze ingerują w szereg podstawowych praw, które są gwarantowane przez Konstytucję. W grę będzie tutaj wchodzić art. 2, art. 21, art. 30, art. 49 ust. 3 i art. 64 Konstytucji. Prawa te są też gwarantowane przez wiążące Rzeczpospolitą Polską umowy międzynarodowe – Konwencję o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności sporządzoną w R. dnia 4 listopada 1950 r. (art. 8 i art. 1 protokołu 1) a także prawo unijne – Kartę Praw Podstawowych (art. 7 i art. 17). Sąd podziela stanowisko wyrażone w wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 25 czerwca 2015 r. w myśl którego „Obywatele muszą bowiem w interesie ochrony dobra wspólnego, jakim jest bezpieczeństwo publiczne, ponosić ryzyko związane z legalnym wdrożeniem postępowania karnego.” (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 25 czerwca 2015 r. sygn. akt, I ACa 80/15, LEX nr 1770670). W tym miejscu należy jednak podkreślić, że obywatele będąc zobowiązanymi do przestrzegania takiego obowiązku, mają prawo liczyć, że postępowanie karne zostanie oparte na obowiązujących przepisach prawa. Legalność będzie przejawiała się w zgodności z przepisami ustaw szczególnych (np. kpk), ale będzie się też odwoływała do zasad konstytucyjnych czy szeroko rozumianych europejskich praw człowieka. Organy państwa nie mogą przejść obojętnie wobec faktu, że – tak jak to ma miejsce w tym przypadku – powódka nie była stroną postępowania karnego i postępowanie to nie dotyczyło

jej odpowiedzialności karnej. Była ona wobec tego postępowania osobą trzecią, jedną z tych osób, na których rzecz działały służby realizując cele postępowania karnego wymienione w art. 2 kodeksu postępowania karnego.

Przeszukanie powinno charakteryzować się szczególną dbałością o zgodność z przepisami ustaw i rozporządzeń, szeroką współpracą z osobami u których ma być przeprowadzone przeszukanie, podejmowaniem wszelkich działań zaradczych, zmierzających do minimalizacji szkód wyrządzonych przeszukaniem oraz nieustanną troską o zachowanie godności osób u których dokonuje się przeszukania. Takie zasady należy wywnioskować z art. 227 kpk, który stanowi, że przeszukanie powinno być dokonane zgodnie z celem tej czynności, z zachowaniem umiaru, oraz w granicach niezbędnych dla osiągnięcia celu tych czynności przy zachowaniu należytej staranności, w poszanowaniu prywatności i godności osób, których ta czynność dotyczy, oraz bez wyrządzania niepotrzebnych szkód i dolegliwości. Pomimo tego, że przepis ten odwołuje się do pozaprawnych okoliczności, to ze względu na ujęcie go w kodeksie postępowania karnego, ewentualne naruszenie może skutkować odpowiedzialnością na zasadach z art. 417 kc, ponieważ jest to przepis powszechnie obowiązujący.

Czynność przeszukania powinna być przeprowadzana tak, aby zapewnić ochronę mienia, prywatności i godności osoby u której ma być przeprowadzone przeszukanie. Funkcjonariusze powinni dokładnie ważyć pomiędzy dobrem, które chcą osiągnąć (uzyskanie dowodów i zatrzymanie osób podejrzanych) a dobrem które zostanie naruszone czy nawet poświęcone (naruszenie prywatności, naruszenie miru domowego czy naruszenie własności). Podmioty działające z ramienia państwa nie mogą automatycznie przyjmować, że to pierwsze dobro jest wartością wyższą. Byłoby to bowiem zaprzeczenie wielu zasad, które legły u aksjologicznych podstaw polskiego systemu prawnego. W niniejszej sprawie, założono z góry, że konieczne jest wejście siłowe z pominięciem realizacji ustawowych obowiązków takich jak wezwanie do wydania rzeczy czy obecność gospodarza od momentu jego rozpoczęcia przeszukania. (...) państwowe uzasadniały konieczność szybkiego wejścia ze względu na chęć pozyskania dowodów o charakterze informatycznym, które w inny sposób mogli utracić. W niniejszej sprawie trzeba podkreślić, że nawet sprawne przeprowadzenie technicznego wejścia nie było w stanie zapobiec wygaszeniu danych komputerowych za pomocą oprogramowania „deep freeze”. Śledczy badający sprzęt komputerowy musieli się opierać jedynie na danych pozostawionych w pamięci krótkotrwałej (pamięci RAM). W tej sytuacji pod znakiem zapytania stoi zasadność siłowego wejścia do budynku, skoro nawet perfekcyjnie zaplanowane i zrealizowane wejście, spowodowało się do uzyskania tych samych dowodów, które zostałyby uzyskane przez wezwanie do wydania dowodów – i przy ewentualnej odmowie – przez standardowe wejście do mieszkania czy wejście do mieszkania po otwarciu go przez powódkę. Oceniając sprawę ex ante organy postępowania karnego wyszły z założenia, że cień szansy uzyskania dowodów jest istotniejszym dobrem niż własność powódki M. O.. Działanie to musi budzić wątpliwości.

Na koniec Sąd zaznacza, że zgodnie z Wytycznymi Nr 1 Komendanta Głównego Policji z dnia 28 lipca 2011 r. w sprawie sposobu postępowania przy naprawianiu szkód w mieniu, powstałych w wyniku siłowego pokonywania przez policjantów przeszkód utrudniających lub uniemożliwiających przeprowadzenie czynności służbowych. Wytyczne określają sposób postępowania przy naprawianiu szkód w mieniu powstałych na skutek siłowego wejścia i popełnieniu oczywistej pomyłki lub innego niezgodnego z prawem działania policjantów (§ 1 wytycznych). Kolejne paragrafy odnoszą się do konkretnych form postępowania w razie wystąpienia oczywistej omyłki (§ 3 – 9). Zgodnie z § 10 przepisy te stosuje się także w razie innych niż oczywista omyłka, sytuacji działania niezgodnego z prawem. Mając na uwadze powyższe wytyczne, Sąd wyraża zapatrywanie, że powinny one być jak najszerszej stosowane nie tylko tam gdzie wyrządzono szkody przez oczywistą omyłkę, ale także przy innych działaniach niezgodnych z prawem. Pozwoli to na respektowanie konstytucyjnych praw obywateli a także będzie zwiększało zaufanie do działania władz publicznych.

Na zasadzie wyrażonej w art. 102 kpc Sąd postanowił nie obciążać powódki kosztami procesu poniesionymi przez pozwanego. Zauważyć trzeba, że była to sprawa o odszkodowanie, które miało na celu naprawienie uszczerbku powstałego wskutek działania służb państwowych. Choć roszczenie powódki w znacznej części oddalono, to jednak Sąd podzielił zapatrywanie powódki co do zasady. Przy nieobciążaniu jej kosztami procesu Sąd wziął pod uwagę charakter żądania pozwu i rodzaj naruszonych praw. W niniejszej sprawie na skutek działania organu państwa zostały bowiem naruszone jedne z podstawowych praw konstytucyjnych – prawo własności i miru domowego. W tej sytuacji

niezasadne jest zasądzenie jeszcze od powódki kosztów procesu, z uwagi na szczególne wyżej opisane okoliczności sprawy.

Zgodnie z treścią art. 113 ust. 4 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2016 roku, poz. 623). Sąd postanowił przejąć nieuiszczone koszty sądowe ostatecznie na rachunek Skarbu Państwa.

Z tych przyczyn i w oparciu o powołane przepisy Sąd orzekł, jak w wyroku.